

Valtakunnalliset kuva-arkistopäivät

TAKO ja kuva-arkistojen tallennustyönjako

Teemu Ahola
Kokoelmapäällikkö

Työväenmuseo Werstas

TYÖVÄENMUSEO
WERSTAS

Valtakunnallinen tallennustyönjako

- Tallennustyönjaon avulla koordinoidaan kult.hist. museoiden tekemää tallennustyötä
  - Määritetään museoiden välistä tallennusvastuujakoa
  - Vähennetään päällekkäiskartuntaa
  - Etsitään tallennuksen ”mustia aukkoja” – teemoja, joita kukaan ei tallenna
  - Lisätään museoiden tietoisuutta toistensa kokoelmista

Tallennustyönjaon rakenne

- Koostuu seitsemästä aihealueesta – identtiset nykydokumentoinnin poolijaottelun kanssa
- Aihealueet rakentuvat museoiden itsensä määrittelemistä tallennustehtävistä
- Mallin jatkokehittämiselle suuri tarve – laajemmat teemat vaativat museoiden välistä roolitusta ja vastuiden tarkempaa määrittelyä

Tallennustyönjaon aihealueet

1. Ihminen ja luonto
2. Yksilö, yhteisö ja julkinen elämä
3. Arki
4. Tuotanto, palvelut ja työelämä
5. Viestintä, liikenne ja matkailu
6. Taide, oppi ja kokemus
7. Trendit, vaikuttajat ja käännekohtat

Tallennustyönjako ja objektityypit

- Tallennustyönjakomallin tallennustehtävät eivät tee erottelua eri objektityyppien kesken
- Tallennustehtäviin sisältyy sekä esineitä että valokuvia. Eri objektityypit määritellään raportoitaessa
- Tarkempi temaattinen määrittely eri objektityyppien kesken olisi varmasti hyödyllistä, mutta erittäin haasteellista toteuttaa
-> mallin selkeys ja luettavuus

Kuva-arkistojen monimuotoiset kokoelmat

- Tallennustyönjaon määrittely kuva-arkistojen osalta on haasteellinen tehtävä
- Kuva-arkistojen kokoelmat määrällisesti todella suuria
- Samoin kokoelmien edustamat aihealueet hyvin monipuolisia -> voivat sijoittua useisiin tallennustyönjaon aihealueisiin. Samoin on laita yksittäisen kuvan kohdalla

Kaksinkertaista tallentamista

- Tallennustyön kaksinkertainen logiikka: alueellisesti toimivat maakuntamuseot ja kaupunginmuseot ja aiheen mukaan toimivat erikoismuseot tallentavat ilmiöitä. Tämän seurauksena:
  - Osa ilmiöistä tallentuu moninkertaisesti
  - Osa ilmiöistä jää tallentamatta kokonaan
- Ei tarvitse nähdä ainoastaan ongelmana, useat näkökulmat rikastavat kokonaisuutta, tallennuksen aukkopaiikkoja voidaan paikata

TYÖVÄENMUSEO

WERSTAS

Tarve hankkia kokoelmatietoa

- Kuva-arkistot eivät tunne toistensa kokoelmia ja niiden sisältöjä
- Tämä vaikeuttaa tallennustyönjaon määrittelyä ja museoiden roolituksia työnjaon sisällä
- Toisaalta, museoilla on sama tilanne myös esinekokoelmien osalta – kokoelmatieto karttuu työn edetessä

Kansallisten tallennusprofiilien vaikeus

- Museoviraston kuvakokoelmien, Journalistisen kuva-arkiston JOKA:n ja Valokuvataiteen museon tallennusprofiilit ovat luonteeltaan kansallisia
- Ne läpileikkaavat useita aihealueita, tavoitteenaan tallentaa merkittävät ilmiöt ja kansallisesti tärkeät teemat

Kansallisten tallennusprofiilien vaikeus

- Merkittävien aihealueiden kuvataallennus ei tietenkään rajaudu vain yksittäisten toimijoiden tehtäväksi, sitä tekevät kaikki
- Kansallisten profiilien yhteensovittaminen erikoisaihealueiden ja alueellisten teemojen kanssa tulee vaatimaan paljon ajatustyötä ja yhteensovittamista
- Kompromisseja ja tallennuspainotusten muutoksia on myös tehtävä

Eivätkä haasteet tähän loppu...

- Tallennustyönjaosta puuttuu vielä kosolti aiheita, joita kukaan ei ole ottanut tallennusvastuulleen: ”mustat aukot”
- Yli aihealue rajojen ulottuvien teemojen tunnistaminen, roolittaminen ja sijoittaminen työnjakomalliin
- Valokuvien osalta tällaisia teemoja on varmasti kosolti

Pitkän prosessin alku

- Kokoelmaprofiileihin liittyvän tiedon vajavaisuudesta huolimatta jostain on aloitettava
- Ensimmäiset tallennustehtävät antavat osviittaa ja kasvattavat yleistä tietoisuutta
- Vastuujako kehittyy ja muuttuu museokentän yhteistyöllä
- Työnjako toimii resurssina museoille kokoelmatiedon hankinnassa

TYÖVÄENMUSEO

WERSTAS

Apua sähköisestä työkalusta?

- Tallennustyönjakoon liittyvä sähköinen työkalu julkistetaan ensi vuoden alussa
- Ehkä työkalu ja siihen liittyvät toiminnot voisivat auttaa kuva-arkistoja selvittämään kokoelmaprofiileitaan ja määrittämään roolitustaan tallennustyönjaossa
- Sähköisen työkalun jatkokehitystä katsottava myös tästä näkökulmasta

Koordinoitua yhteistyötä

- Museoviraston kuvakokoelmien ja JOKA:n roolia suhteessa muihin kuva-arkistoihin tulee määritellä. Työ vasta aivan alussa
- Sama koskee Valokuvataiteen museota
- Työnjaon jatkokehittämisessä valtakunnalliset erikoismuseot ja maakunnalliset museot avainasemassa -> työryhmien perustaminen ja aihealueiden/roolien jatkojalostus

Miten tästä eteenpäin?

- Sähköisen työkalun tuotanto, julkaisu ja käyttöönotto vuoden 2014 alussa
- Samalla julkaistaan tallennustyönjakomallin 1. päivitetty versio Jatkossa koottu päivitys kerran vuodessa
- Mustien aukkojen listaaminen ja hallinnointi alkaa
- Museokenttä jatkojalostaa työnjakomallia

TYÖVÄENMUSEO

WERSTAS

Kiitos!

Teemu Ahola

Kokoelmapäällikkö

Työväenmuseo Werstas

050 440 1164

Teemu.ahola@tyovaenmuseo.fi

www.werstas.fi

TYÖVÄENMUSEO
WERSTAS